

5. óra

Ismétlés - Fordítsd le a következő kifejezéseket!

a szomszéd autója
az én kulcsom
a ház vendége
a vendég szürke táskája
a szép lány szoknyája
az orvos döntése
a beteg fiú könyve
a város temploma

HELYHATÁROZÓK

Belső helyhatározók

-ból/ből:

- rag: **-sta/-stä**
- honnan kérdésre felelő helyhatározó (Mistä?)
- mindig van fokváltakozás
- a rag a genitívuszi tőhöz kapcsolódik
- személyes névmások: *minusta, sinusta, hänestä, meistä, teistä, heistä*
- mutató névmások: *tästä, tuosta, siitä*

-ban/-ben:

- rag: **-ssa/-ssä**
- hol kérdésre felelő helyhatározó (Missä?)
- mindig van fokváltakozás
- a rag a genitívuszi tőhöz kapcsolódik
- személyes névmások: *minussa, sinussa, hänessä, meissä, teissä, heissä*
- mutató névmások: *tässä, tuossa, siinä*

-ba/-be:

- ragok:
 - **Vn**: többtagú, rövid magánhangzóra veződő tövek után *pl. talo > taloon*

- **hVn**: egytagú tövek után *pl. maa > maahan; työ > työhön; tie > tiehen*
- **seen**: többtagú, hosszú magánhangzóra végződő tövek után *pl. huone > huonee-> huoneeseen; Lontoo > Lontooseen*
- hová kérdésre felelő helyhatározó (Mihin?/Minne?)
- ebben az esetben nincs fokváltakozás
- a rag szintén a genitívuszi tőhöz kapcsolódik
- személyes névmások: *minuun, sinuun, häneen, meihin, teihin, heihin*
- mutató névmások: *tähän, tuohon, siihen*
- rendhagyó: *uusi > uuden > uuteen; käsi > käden > käteen!!!!!!!*

Külső helyhatározók:

-on/en/-ön:

- rag: **-lla/-llä**
- hol kérdésre felelő helyhatározó (hol? Missä?)
- mindig van fokváltakozás
- a rag a genitívuszi tőhöz kapcsolódik
- személyes névmások: *minulla, sinulla, hänellä, meillä, teillä, heillä*
- mutató névmások: *tällä, tuolla, sillä*

-ról/-ről

- rag: **-lta/-ltä**
- honnan kérdésre felelő helyhatározó (honnán? Mistä?)
- mindig van fokváltakozás
- a rag a genitívuszi tőhöz kapcsolódik
- személyes névmások: *minulta; sinulta; häneltä, meiltä, teiltä, heiltä*
- mutató névmások: *tältä, tuolta, siltä*

-ra/-re:

- rag: **-lle**
- honnan kérdésre felelő helyhatározó (hová? Mihin?/Minne?)
- mindig van fokváltakozás
- a rag a genitívuszi tőhöz kapcsolódik
- személyes névmások: *minulle, sinulle, hänelle, meille, teille, heille*
- mutató névmások: *tälle, tuolle, sille*

Rendhagyóak a következők:

*kotiin 'haza' – kotona 'otthon' - kotoa 'otthonról'
ulos 'kifelé' – ulkona 'kint'- ulkoa 'kintről'*

Néhány igei vonzat:

- käydä + missä? - jár valahol *pl. Minä käyn keskustassa.*
- tulla + mistä? - jön valahonnan *pl. Mnä tulen asemalta.*
- mennä + mihin? - megy valahová *pl. Minä menen yliopistoon.*
- lähteä + mihin? - indul valahová *pl. Minä lähdän kaupunkiin.*

ostaa + **mistä?** - vesz valahonnan, vásárol valahol *pl. Minä ostan maitoa kaupasta.*
 jäää + **mihin?** - marad valahol *pl. Minä jään kotiin.*

Feladatok

1. Egészítsd ki a táblázatot!

jelentés		Minä tulen.... + mistä?	Minä käyn.... + missä?	Minä menen.... + mihin?
park	puisto			
könyvtár	kirjasto			
fogorvos	hammaslääkäri			
étterem	ravintola			
kert	puutarha			
állandó	eläintarha			
kórház	sairaala			
repülő	lentokone			
kiállítás	näyttely			
koncert	konsertti			
színház	teatteri			
zuhany	suihku			
posta	posti			

2. Egészítsd ki a táblázatot!

jelentés		Minä tulen.... + mistä?	Minä käyn.... +missä?	Minä menen... +mihin?
piac	tori			
állomás	asema			
utca	katu			
buszmegálló	pysäkki			
vidék	maa			
padló	lattia			
út, utazás	matka			
nyaralás	loma			
út	tie			

3. Egészítsd ki a mondatokat a megfelelő helyhatározóval!

Minä olen (puisto).
Me käymme(museo).
Äiti on(keittiö).
Me asumme(Espoo).

Minä tulen(posti).
Me tulemme(Lontoo).
Minä olen kotoisin(Saksa).

Menetkö sinä(keittiö).
Me matkustamme(Italia).
Mihin(maa) te matkustatte?
Panetko sinä(tee) sokeria?

Minä olen(kurssi).
He käyvät(bensiniiasema).
Minä käyn usein(tori).
Kirjakauppa on(Mikonkatu).

Minä tulen(kurssi).
Minä otan kirjan(pöytä).
Mikko tulee(asema).
Minä ostan perunat(tori).

Minä panen kirjan(hylly).
Bussi menee(asema).
Menetkö huomenna(tori).
Lapset menevät ulos(piha).

Ház, lakás, berendezési tárgyak

talo	ház	kaappi	szekrény
omakotitalo	családi ház	jääkaappi	hűtő
asunto	lakás	hylly	polc
kerrostalo	emeletes ház	kirjahylly	könyvespolc
huone	szoba	sänky	ágy
olohuone	nappali	peili	tükör
makuhuone	hálószoba	lamppu	lámpa
kylpyhuone	fürdőszoba	kasvi	növény
keittiö	konyha	tietokone	számítógép
vessa	mosdó	lappäri	laptop
pöytä	asztal	teleiivisio=telkkari	tv

tuoli	szék	piha	udvar
sohva	kanapé	ovi	ajtó
nojatuoli	fotel	ikkuna	ablak

Pedro ja Hanna muuttavat tänään(Helsinki). Uusi koti on korkeassa(harmaa kerrostalo), Puistotiellä. He ajavat autolla(piha). Pedro vie monta isoa laatikkoa(piha) ylös uuteen asuntoon. Hanna ottaa tavarat(ruskea) laatikosta ja panee ne sitten isoon(kaappi). Pedro vie kirjahyllyn, television ja sohvapöydän (iso) olohuoneeseen. Hän panee lampun matalalle (pöytä) ja kirjat korkeaan(harmaa) hyllyyn. Sitten Pedro ja Hanna vievät sängyt ja yöpöydät(valoisa) makuuhuoneeseen. Makuuhuoneessa matto on jo(lattia) ja lamppu on(katto). Sitten Hanna menee(piha) ja ajaa auton(autotalli).

Szorgalmi feladat – Küld el az email-címemre, s megnézem!

1. Melyik a helyes válasz?

	a	b	c
1. Minä menen aamulla	koulussa.	koulusta.	kouluun.
2. Vien Annan	päiväkotiin.	päiväkodissa.	päiväkodista.
3. Sami matkustaa (két lehetőség)	Lapissa.	Lappiin.	Lapista.
4. Käytkö sinä	kauppaan?	kaupasta?	kaupassa?
5. Lahtiset ovat	kotiin.	kotoa.	kotona.
6. Lähetän lapset	mummolasta.	mummolaan.	mummolassa.
7. Laitan känykän	taskusta.	taskuun.	taskussa.

2. Egészítsd ki a mondatokat! Figyelj a fokváltakozásra!

1. Marjatta käy(kauppa).
2. Kissa nukkuu(sänky).
3. Me leikkivät(katu).
4. te illalla(konsertti)?
5. Minä matkustan(Amerikka).
6. Omena on(pöytä).
7. Mies kävelee tuolla(silta).

Szószeredet

käy/dä	jár	tie	út
tul/la (tule-)	jön	museo	múzeum
men/nä (mene-)	megy	Lontoo	London
lähteä	indul	matkustaa	utazik
puisto	park	pan/na (pane-)	tesz, rak
kirjasto	könyvtár	tee	tea
hammas	fog	sokeri	cukor
hammaslääkäri	fogorvos	bensiinasema	benzinkút
ravintola	étterem	muuttaa	költözik
puutarha	kert	tänään	ma
eläintarha	állatkert	korkea	magas
sairaala	kórház	matala	alacsony
näyttely	kiállítás	ajaa	vezet
konsertti=keikka	koncert	vie/dä	visz
teatteri	színház	monta	sok
suihku	zuhany	laatikko	doboz
posti	posta	sitten	ezután
tori	piac	ottaa	vesz, fog
katu	utca	yöpöytä	éjjeliszekrény
pysäkki	megálló	matto	szőnyeg
maa	ország, föld	autotalli	garázs
lattia	padló	tasku	zseb
katto	tető, plafon	lähettää	küld
matka	út, utazás	laittaa	készít
loma	szabadság, nyaralás	känykkä	mobil